

Ларисі Коваль -

80

Вітаємо з ювілеєм!

Віртуальна виставка
Наукова бібліотека НУ "Запорізька політехніка" - 2025

20 червня 2025 р.

українській поетесі
Ларисі Анатоліївні Коваль
виповнюється 80!

З цієї нагоди наукова бібліотека
НУ “Запорізька політехніка” підготувала
віртуальну виставку про письменницю,
зв'язок якої з нашим університетом
є справді унікальним і багатограним.

Протягом багатьох років пані Лариса як
інженер-конструктор електронної техніки
надихала та навчала покоління студентів
нашого університету та радіоелектронного
коледжу, передаючи не тільки знання та
пристрасть до науки, а й життєву мудрість і
любов до всього українського через власне
поетичне слово.

Поезія Лариси Анатоліївни припала до душі
і багатьом відвідувачам нашої бібліотеки: як
читачам, так і поціновувачам яскравих,
натхненних поетичних вечорів за її участю.

Її внесок у розвиток української літератури та виховання свідомої
молоді, з чіткою громадянською позицією, є неоціненним.

Шановна
ЛАРИСО АНАТОЛІЇВНО!

Вітаємо Вас з ювілеєм
та бажаємо міцного здоров'я, невичерпної
наснаги, нових творчих здобутків
та багато щасливих моментів у житті!

**Мирного неба
і здійснення всіх мрій!**

Нехай кожен день буде
наповнений радістю, любов'ю
близьких та світлими емоціями.
І нехай муза буде завжди поруч,
а слова складаються
в дивовижні поетичні рядки!

З повагою наукова бібліотека
НУ "Запорізька політехніка"

ЖИТТЄПИС КОВАЛЬ Л. А.

Народилася
20 червня
1945р.

- Закінчила вечірнє відділення Запорізького машинобудівного інституту (нині НУ "Запорізька політехніка"), факультет електронної техніки (1971).
- Працювала: старшим викладачем у радіоелектронному коледжі, ЗНТУ (нині "Запорізький фаховий коледж комп'ютерних технологій НУ "Запорізька політехніка");
 старшим викладачем Кафедри конструювання виробництва радіоелектронних апаратів Запорізького технічного університету (нині НУ "Запорізька політехніка").
- Керувала літературною студією та обласним літературним об'єднанням ім. Гайдабури.
- Автор восьми книг: «Повернення до себе», «Від болю до весни», «Сполох осінніх айстр», «Озори мою душу надіє», «Шляхами Піднебесної», «Світлини долі», «Вибране», "На прощальний танок запросив листопад", багатьох публікацій у пресі.
- Член Національної спілки письменників України.
- Лауреат премії ім. Миколи Нагнибиди Запорізького обласного відділення Українського Фонду культури.

Лариса Коваль народилася в Омську в російськомовній родині. Та батько її був родом з Поліг. Тому після війни її тата знову покликали рідні краї.

З самого дитинства писала вірші російською. Після переїзду до Запоріжжя, ще будучи школяркою, Лариса отримала запрошення до літературного об'єднання від поета Василя Лісняка. Там її наставником став Іван Кашпуров, який допоміг їй освоїти теорію віршування та сприяв її першим публікаціям у газетах. До закінчення школи Лариса Коваль продовжувала писати російською.

Потім обрала інший шлях, вступила до «машинки», стала інженером-конструктором електронної техніки і протягом 30 років не писала віршів.

Але в 90-х роках пані Лариса знову "вибухнула поезією". Попри те, що не знала української та не читала української літератури, вона почала вивчати мову у 1991 році, закохавшись у неї.

Почалися перші спроби викладання технічних предметів українською.

“Укорайнська мова в мене постійно звучала в думках. Це було як наркоманія. Я їздила в Карпати, знайомилася з людьми, вони стали моїми друзями, з якими я і досі спілкуюся. Ходила з записничком, занотовувала слова. Це моя школа з української.

В 1991 році написала перший вірш «І воскресне розстріляне слово..». Я почала жити поезією, я писала по п'ять віршів за вечір, вони просто не покидали мене.”

Лариса Коваль

У 1993 році Лариса Коваль приєдналася до літоб'єднання Григорія Лютото, який підтримував її та сприяв публікаціям.

А зустріч з Анатолієм Рекубрацьким стала знаковою: він став її вчителем, натхненником, редагував її книжки, критикував та спонукав до творчого зростання.

Становлення Л. Коваль як поетеси відбулося під впливом таких запорізьких письменників, як: Григорій Лютий, Анатолій Рекубрацький, Марина Брацило, Павло Вольвач...

ТЕМАТИКА ТВОРЧОСТІ ЛАРИСИ КОВАЛЬ РІЗНОБІЧНА:
краса Запоріжжя й Карпат, доля українського народу,
кохання.

- Патріотичні вірші пані Лариса спочатку писала для своїх студентів, заохочуючи їх до усвідомлення історичних подій в Україні. Саме вони стали першими слухачами й поціновувачами поетеси.
- Особливу увагу заслуговують цикл «Читаючи «Кобзар» та перша поема «Не зрадь себе» (про репресованого художника, а по суті - про численну кількість українців, які зазнали репресій за радянських часів).
- Карпати надихають на лірику. Друга поема «Фатум» віддзеркалює події в карпатському селищі Східниця, де описано ліричну історію фатального кохання.

Анатолій
Рекубрацький

*“Ще пишу я сповідь, як веснів'я,
Як подих степу на краю села,
Як ті слова, що чула уві сні я,
І так нікому й не розповіла”.*

Лариса Коваль

ЛІТЕРАТУРНА ТВОРЧІСТЬ ЛАРИСИ КОВАЛЬ

“Про неї можна сказати, що її поезія народжена незалежністю України. Росіянка за вихованням, вона глибоко сприйняла ідею незалежності — душею і серцем...

Поетичне світобачення Лариси Коваль оригінальне і неповторне. Від Дніпра до Карпатських гір простягається її поетична мережка. І скрізь — любов до свого рідного, земного, українського. Поетеса не цурається сільських і урбаністичних мотивів, володіє технікою білого вірша і, можливо, інколи в данину моді пише без розділових знаків, забезпечуючи при цьому прозорість думки...”

Книги Лариси Коваль
знаходяться на
абонементі художньої
літератури - ауд. 514

Анатолій Рекубрацький, член Спілки письменників
України, лауреат літературних премій імені М.На-
гнибиди та «Весела Січ»

ТВОРЧЕ НАДБАННЯ ЛАРИСИ КОВАЛЬ

У2 Коваль Л. А. Повернення до себе : поезії /
К56 Л. А. Коваль. – Бердянськ : Хортиця, 1996. – 48 с.

До першої збірки поезій запорізької поетеси Лариси Коваль увійшли публіцистичні роздуми про рідну землю, долю українського народу, вірші про кохання, а також про бентежну красу Карпатських гір.

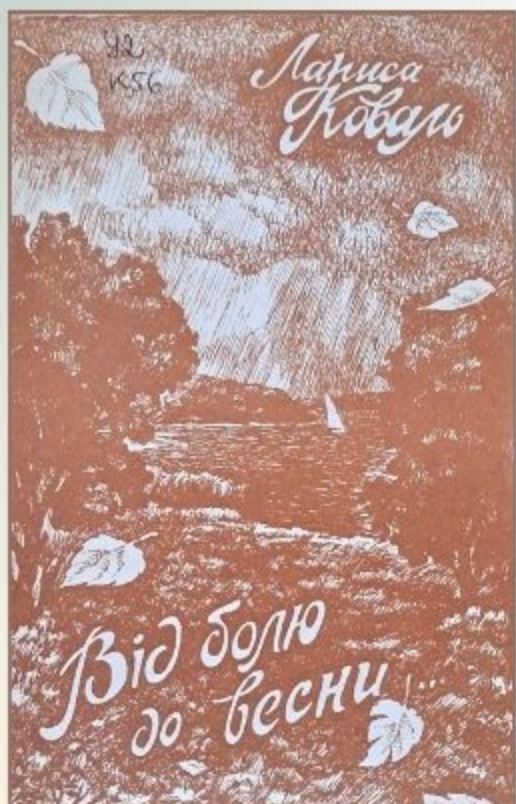
Всерйоз задумалася поетеса про своє національне коріння в складні і романтичні часи становлення незалежної України. Прокинувся інтерес до історії та культури українського народу.

Чи українка я? Чи росіянка?
Не знаю хто, але мій дід - козак.
А я без нації, без слави, я біглянка,
Що заблукала в вимерлих лісах.
То хто ж оті, що всіх нас ошукали,
Забрали землю, волю і пісні?
Вони чужі, облудними руками
Затяли небо чорним навесні.
І запашний полин - самі токсини,
І квіти вже не квіти, а кюрі,
І небо моє синє - вже не синє, -
Аж чорні хмари зойкнули вгорі.

Хоч колисанки ще співає мати,
В її словах відгукується біль.
Вселилось горе в українські хати,
А там були ж гостинні хліб та сіль.
Забрали душу у мого народу,
Бо мова рідна - то його душа,
А серце вічне - то його природа.
А без душі нас й пісня полиша.
Тож встаньте всі, і обтрусіть коліна,
Бо віриться - настане світла мить:
Як соняхи до сонця - в Україну
Спокутно й гордо голову схилить.

Лариса Коваль

У2 Коваль Л. А. Від болю до весни : поезії / Л. А. Коваль. –
К56 Запоріжжя : Хортиця, 1997. – 48 с.

“Від болю до весни” - друга книжка поезій запорізької поетеси Лариси Коваль продовжує тематику попередньої “Повернення до себе”: любов до рідної землі, уболівання за історичну та нинішню долю українського народу, філософські роздуми та інтимна лірика віддзеркалюють внутрішній світ людини, її настрої в складних життєвих обставинах.

В ДОРОГУ

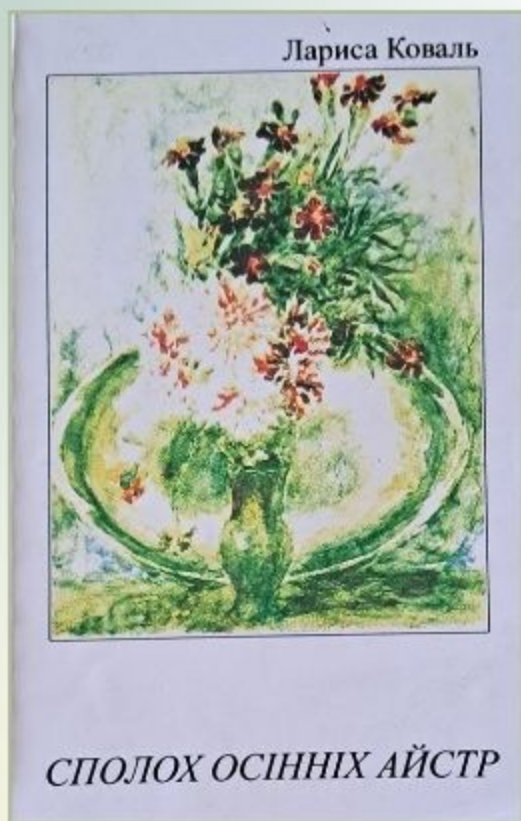

Випускникам Запорізького коледжу
радіоелектроніки

Останній дзвін. Вже піднято вітрила.
Скажу востаннє вам: “Нехай щастить!
Щоб завше сонце вам світило
І зігрівало кожну мить!”
Ще буде все: і посмішки, і сльози.
Це ж не розвага - вихід у життя.
Не тільки весни - будуть і морози,
Та хай цей день не піде в забуття.
І будуть ще і зустрічі, і втрати,
Людей єднають радість і біда.
Сьогодні проводить Альма-Матер
Своїх дітей у золоті літа.
Вже у руках омріяні дипломи -
Розкрилені потужні два крила.

Та все ж, колись у коледж, як додому,
Хотілося, щоб доля привела.
Що буде завтра? Дасть Бог день і їжу,
І в цьому є буття правдива суть.
Та все ж стрімлять у синє небо крижі
У пригорщі блакиті зачерпнуть.
І кожному із Вас кажу: “Нащадок,
Ти ці слова у пам'яті лиши,
Щоби ось тут запалене свічадо
Ніколи не загасло у душі.
І щорб своєю Вітчизну - Україну,
Немов святиню, все життя беріг,
Ніколи не ставай ти на коліна -
Бо ти - дитя її, вона - твій оберіг.”

Лариса Коваль

У2 Коваль Л. А. Сполох осінніх айстр : поезії / Л. А. Коваль.
К56 – Запоріжжя : Мотор Січ, 1998. – 92 с.

Третю збірку поезій Лариси Коваль складають вірші з попередніх двох видань, а також нові поезії про рідну Запорізьку землю, красу Карпатських гір, складну долю України та її народу. Вірші про кохання пронизані справжньою ліричністю і жіночою цнотою.

Збірку авторка присвятила своєму коханому чоловікові Анатолію Ковалю.

ВЕЛИКДЕНЬ

Спиваю я хмільне повітря,
Спиваю спрагло світ берез,
Іде весна жовто-блакитна,
В цей день колись
Христос воскрес.
Чи можу я покинути безвихідь
І в степ кудись податись навмання,
Зібрати всю снагу свою до крихти,
Щоб випити життя до дна,
Все пережить: і радощі, і болі,
Піти по світу до останніх битв?
Сьогодні дзвін летить у чистім полі,
Церковний дзвін моїх молитв.

Лариса Коваль

У2 Коваль Л. А. Озори мою душу, надіє! : вірші, поема,
K56 переклади / Л. А. Коваль. – Запоріжжя : Мотор Січ,
2000. – 83 с.

“Озори мою душу, надіє!” - четверта поетична збірка Лариси Коваль. До книжки увійшли вірші, поема, поетичні переклади, у яких знайшли відображення суперечності сучасного світу і трагічне минуле українського народу, а також інтимна лірика.

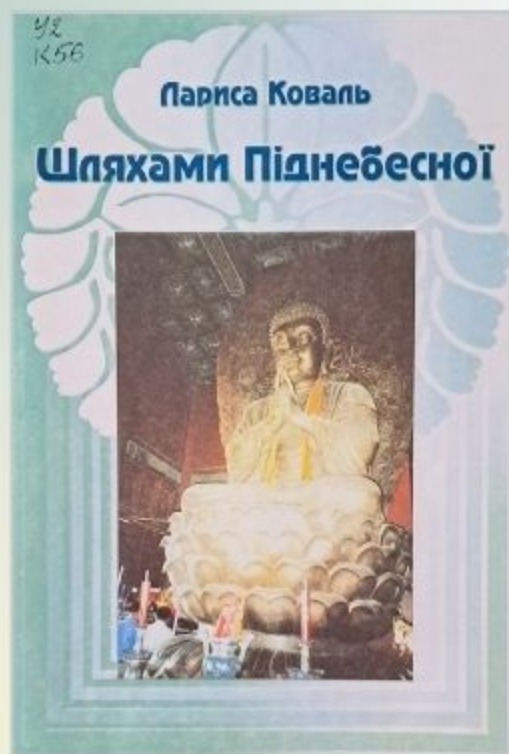
Все починалося з очей,
Таких сумних і трохи дивовижних.
В холоднім мареві ночей
Летіли зорі пелюстками з вишні.
Я згадую... Окутані в серпанки
Чарівні звуки. Я і ти,
І очі ті, як дві холодні склянки
Ущерть джерельної води.
Дивлюсь я в них, вони - на мене,
І кава вже давно кипить,
І тиха музика звучить -
Вангеліс. Мить здається нескінченна.
Я згадую... Твої гуркочуть кроки
По сходах - тихше, нижче, грім

Неначе гахнув навздогін
Щось невиразне. Впали крокви...
І вже не втримаю я сліз.
А звуки плинуть далі, не згасають,
Назавжди нашу юність провождають
Під рокіт колій і коліс.

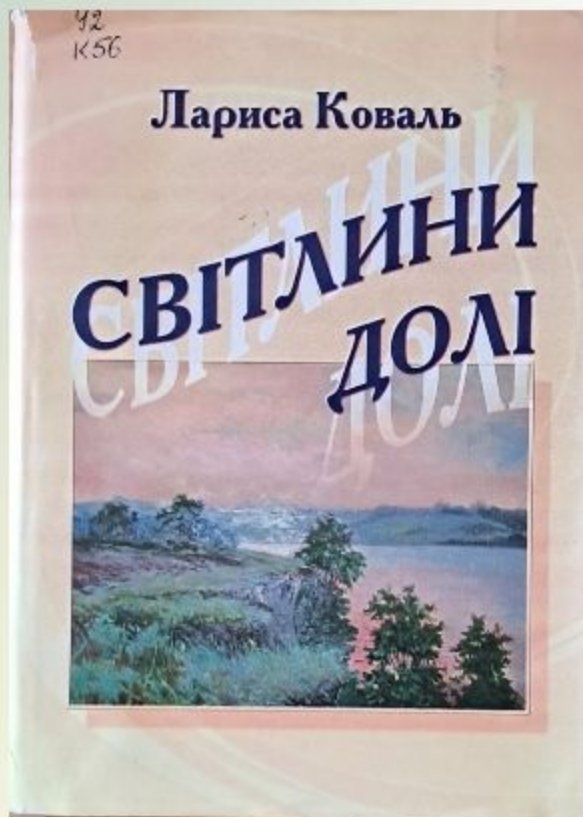
Лариса Коваль

У2 Коваль Л. А. Шляхами Піднебесної : дорожні нотатки /
K56 Л. А. Коваль. – Запоріжжя : Мотор Січ, 2001. – 60 с.

На фото -
прийом нашої делегації
в Ічанському університеті
гідравліки та електротехніки

У2
К56

Коваль Л. А. Світлини доли : вірші, переклади, поеми, проза / Л. А. Коваль. – Запоріжжя : Мотор Січ, 2003. – 304 с.

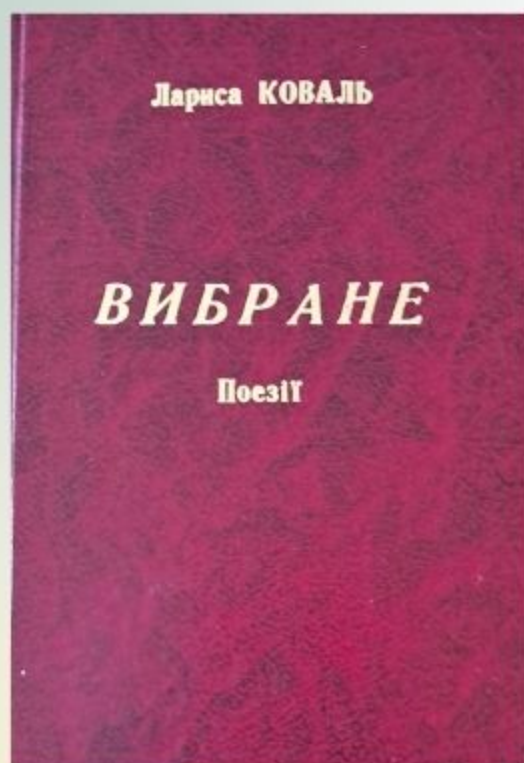
В КАРПАТАХ

Мене гостинно частували,
Веселі хазяї були.
Святі ікони чатували
На спокій в хаті. Ми вели
Розмову тиху, і малеча
В колисці грала в брязкало.
Дививсь у вікна тихий вечір,
Дощем видзьобуючи скло.
Гриби, вареників чимало,
Приправа з джазу, Маліген,
І "Ностальгія" з "Арсеналу",
І запах лісу, гір.

Ген-ген
Смереки, наче поторочі,
Ламають руки у пільмі.
Колись бувало опівночі –
Карпати, музика і ми.
Та плаче вечір. На колиску
Сідають тихо голуби.
І я завзята атеїстка
Благаю Бога, щоб любив
Оцих людей і їхню хату,
Аби щасливі всі були,
Дитя мале і добра мати,
І буде спокій на землі.

Лариса Коваль

У2 Коваль Л. А. Вибране : поезії / Л. А. Коваль. –
К56 Запоріжжя : Дніпровський металург, 2005. – 234 с.

МАЛЬВИ МАТЕРИНСТВА

Розквітли мальви, білі та рожеві,
В моїм садку біля паркнуг.
Зберу в долоні краплі кришталеві,
Розкину на серветку білотканну.
Засяють квіти різнокольорові,
Від них очей не можна відірвати.
У пахощах духмяно-полинових
В мені самій народжується мати.
Дивлюсь на милий образ за туманом,
Що надіслав із небуття привіти
Мені....

Та ні -

То росянисто-синім ранком
Сріблясті мальви у садку розквітли.

Лариса Коваль

У2 Лариса Коваль. На прощальний танок запросив K56 листопад. Поезії. – Запоріжжя: Дике Поле, 2018. – 100 с.

У цій збірці лірична героїня поезій шукає серед побутової суєтності щоденних буднів мелодії кохання. Саме ці мелодії, витвори снів і марень, дозволяють знайти свято, захист від рутини, бо поезія єдина дає право на цілковиту щирість, на розкриття таємниць стосунків чоловіка і жінки.

Забери ти мене із розлуки.

Я - ріка з гіркотою настояних трав.

Будь зорею мені, в мою шибку постукай,

Будь дощем, що на березі коси колись розплітав.

Подаруй ти мені на світанні тремтливі краплини.

Відчиню я вікно, і заб'ється зорею запліднена плоть.

Розговіюся небом і громом, і садом безлисто-осіннім,

І народиться день. І здивуються всі - листопад повертає тепло.

І хто знає, одягне ця осінь весільні омріяні шати,

Чи оце навпаки, на прощальний танок запросив листопад,

Все одно я ріка, що навчилась безтямно кохати,

Все одно я ріка, що зросила натомлений сад.

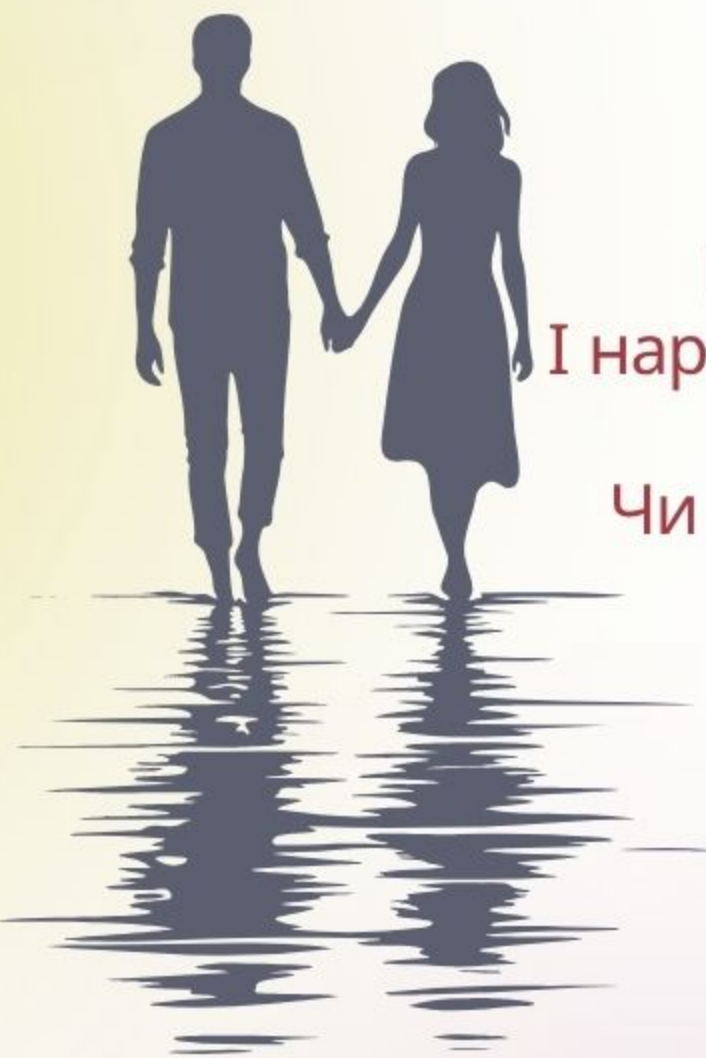
Я до серця твого, що любити не вміє,

Проростаю квітками з осінніх розпук.

Озори мою душу, надіє!

Забери ти мене із розлук!

Лариса Коваль

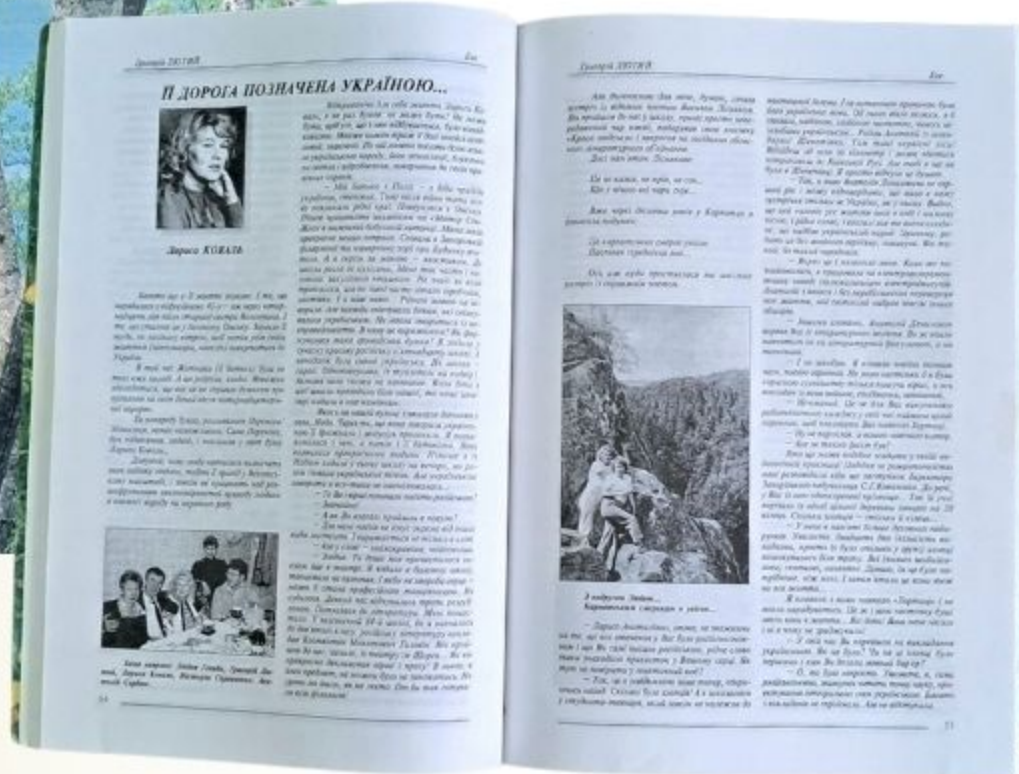

Українсько-російський літературно-художній
та громадсько-політичний часопис Запорізького краю

ІІ дорога позначена Україною

Коваль Л. А. ІІ дорога позначена Україною...: [запорізька поетеса Л.А. Коваль / Інтерв'ю записав Лютий Г.] / Л. А. Коваль // Хортиця. - 2005. - № 2. - С. 54-59.

Не для кожного родить жито,
Не для кожного птах співа...
Перед нами шляхи небиті -
Чи ж устигнемо на жнива?
Чи зберемо надії збіжжя -
Наших мрій золотий врожай?
Хай щастить тобі, Запоріжжя!
Хай святиться наш рідний край!
Щоб злітали пісні за обрій,
Журавлі тріпотіли в руці,
Хай розквітне світанок добрий,
Де розписують зорі митці.
Я давно вже не плачу, не скаржусь,
Я тягар свій несучу на плечі.
І мені вже ніколи не скажуть,
Що не донька тієї Січі,
Де зростала козацька слава,
Де мужнів український нарід
Я по місту йду повноправно,
Бо за мною - славетний мій рід.

Лариса Коваль

Г. Лютий

Л. КОВАЛЬ ТА ПОЕТИ ЗАПОРІЗЬКОГО КРАЮ
у науковій бібліотеці
НУ “Запорізька політехніка” - світлина різних років

Л. КОВАЛЬ ТА ПОЕТИ ЗАПОРІЗЬКОГО КРАЮ
у науковій бібліотеці
НУ “Запорізька політехніка” - світлини різних років

Інтернет-посилання:

- КОВАЛЬ Лариса. Письменницький портал Пилипа Юрика > Літературне Запоріжжя — Електрон. дані. — Режим доступу: <https://pilipyurik.com/literaturne-zaporizhzhia/literatory/koval-larysa/>
- Коваль Лариса Анатоліївна // Вікіпедія : вільна енциклопедія. — Електрон. дані. — Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9A%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%B%D1%8C_%D0%9B%D0%B0%D1%80%D0%B8%D1%81%D0%B0_%D0%90%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%BE%D0%BB%D1%96%D1%97%D0%B2%D0%BD%D0%B0
- Коваль Лариса Анатоліївна / А. З. Рекубрацький // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / редкол. : І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — Київ: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2013. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-9140>.

Запрошуємо
до Наукової бібліотеки
НУ "Запорізька політехніка"
для більш детального
ознайомлення
з творчістю
Лариси Коваль

